

Кафедра дизайну та соціокультурних дисциплін

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	SS003 Філософія, культурологія, соціологія / Philosophy, culture studies, sociology
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування» 12 «Інформаційні технології» 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	071 «Облік та оподаткування» 123 Комп'ютерна інженерія 051 Економіка
Освітня програма	Облік і аудит Комп'ютерна інженерія Економіка та управління бізнесом
Кафедра	дизайну та соціокультурних дисциплін
Анотація курсу	Метою викладання навчальної дисципліни повинно забезпечити глибоке засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, високу світоглядно-методологічну культуру студентів. Формування і розвиток сучасної світоглядно-методологічної парадигми студентської молоді неможливе без філософії як теоретичної основи людського світобачення, без розуміння філософії як життєвого завдання. Основними завданнями вивчення дисципліни є: ● формування наукового світогляду; ● формування філософської культури мислення та пізнання; ● набуття навичок науково-філософського аналізу; ● набуття навичок духовного самовдосконалення; ● свідоме застосування в професійній діяльності філософської методології та знань;

	● виховання творчої особистості, яка має високий рівень культури, громадянську відповідальність, національну гідність, патріотизм; ● виховання активної життєвої позиції; ● вміння вільно і самостійно визначатися у своїх релігійно-світоглядних орієнтаціях.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=339
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Д.політ.н. Васильчук Є.О. Канали комунікації: чат у moodle, zoom, сторінка у FB https://www.facebook.com/profile.php?id=100001694317844
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oop_kb1.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК10. Здатність бути критичним і

	самокритичним. ЗК11. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, на основі етичних міркувань (мотивів).
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо, макро- рівнях. СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами. СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.
Перелік програмних результатів навчання	N1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. N2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя. N4 Знати та розуміти вплив технічних рішень в суспільному, економічному, соціальному і екологічному контексті. N12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 75 Форма підсумкового контролю – залік

Методи навчання	Вербальні (словесні) методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з книжкою (підручником, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою) та комп'ютерними програмами чи глобальною мережею Інтернет. Наочні методи (демонстраційний експеримент), у яких головну роль відіграє демонстрація викладачем явищ і предметів, а слово набуває скеровуючого значення (ним викладач спрямовує хід спостережень і логіку міркування студентів). Інтерактивні методи навчання: робота у групах; інтерактивні презентації; дискусії; мозкові штурми; рольові ігри; аналіз історій і ситуацій.
Зміст дисципліни	
Тема 1. Предмет і система філософії.	Поняття „філософія”. Місце філософії в самопізнанні людини. Основні джерела філософії: міфологія, релігія. Світогляд як духовно практичне засвоєння світу. Структура світогляду. Типи світогляду. Світовідчуття, світосприйняття, світорозуміння. Світобачення та його принципи: монізм, плюралізм, скептицизм, догматизм, раціоналізм, сенсуалізм. Предмет і функції філософії.
Тема 2. Філософія Стародавнього світу.	Історія філософії як сходження до вершин людського самопізнання. Стародавня філософія як зародок і колыска всіх наступних типів філософії. Проблема позбавлення людини від страждань у філософії Стародавньої Індії. Проблеми філософії Стародавнього Китаю. Антична філософія: особливості розвитку, морально-етична спрямованість.
Тема 3. Філософія Середніх віків та доби Відродження	.Загальна характеристика доби середньовіччя. Роль християнства у формуванні середньовічної філософії. Основні проблеми та досягнення філософії доби середньовіччя в Європі та Візантії. Філософія Відродження: гуманістичний характер; науково-природничі погляди; соціально-політичні ідеї; етика Ренесансу.

	Проблема людської особистості.
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва.	Якісно нова спрямованість філософії в епоху ранніх буржуазних революцій в Європі. Пошуки продуктивного методу пізнання: сенсуалізм, раціоналізм. Методологічні пошуки Ф.Бекона, Р.Декарта, Т.Гоббса. Новий філософський ідеал у філософії Просвітництва. Проблема свободи людини та шляхи її соціального визволення.
Тема 5. Культурологія як наука і навчальна дисципліна	Культурологія як навчальна дисципліна: її філософський сенс. Сутність культури та основні культурологічні парадигми. Методологічні принципи культурології. Основні функції культури
Тема 6. Походження культури та її сутність	Сучасний погляд на проблему антропосоціогенезу. Сутність культурної еволюції та її відмінність від біологічної. Генезис та етапи культурної еволюції. Виникнення мистецтва як унікального механізму культурної еволюції
Тема 7. Соціологія як наука, її предмет і методи	Предмет, об'єкт, закони і категорії соціології Структура і функції соціології як науки Основні етапи і тенденції розвитку соціологічної думки Соціологічна думка та соціологія в Україні
Тема 8. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура	Суспільство: сутність, типи, тенденції розвитку Суспільство як цілісна система Соціальна структура та соціальна стратифікація суспільства Соціальний статус та соціальна роль особистості
Тема 9. Особистість у системі соціальних зв'язків	Соціологія особистості, її об'єкт, предмет, функції і завдання. Сутність понять «людина», «особистість», «індивідуальність», «індивід». Соціологічні підходи до вивчення особистості та її місця в суспільстві Соціологічна структура особистості
Тема 10. Соціологія культури. Соціологія релігії	Поняття культури, основні її елементи. Предмет соціології культури Субкультура. Функції культури

	Соціологічна інтерпретація релігії, її місце й роль у суспільстві Релігія як соціальний інститут, рівні соціологічного аналізу. Структура релігійної організації
Тема 11. Економічна соціологія	Суть економічної соціології, її теоретико-методологічні аспекти Економіка як соціальний інститут, його структура та функції Взаємодія економічної та соціальної сфер, механізм регулювання Предмет і основні категорії соціології праці та управління Соціально-трудові відносини та процеси. Праця як соціальний базовий процес
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання		
Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу. Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни		
Види навчальної роботи		Мах кількість балів
Аудиторна		
Експрес-опитування (5 тем)		25
Модульні контрольні роботи (2 роботи)		25
Підсумкова творча робота		20
Реферат		10
Презентація		20
Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

Основна:

1. Горлач М. І. Філософія: навчальний посібник для студентів ЗВО. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 352 с.
2. Булатова Т. В. Історія філософії: західноєвропейська традиція. Львів: Видавництво ЛНУ, 2021. 296 с.
3. Scruton R. A Short History of Modern Philosophy: From Descartes to Wittgenstein. 3rd ed. London: Routledge, 2020. 328 p.
4. Мазепа О. В. Культурологія: навч. посібник для здобувачів вищої освіти. Київ: Кондор, 2021. 208 с.

5. Тюрменко І. І. Основи культурології. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2019. 240 с.
6. Storey J. Cultural Theory and Popular Culture: An Introduction. 9th ed. London: Routledge, 2021. 368 p.
7. Безрукова О. В. Соціологія: базовий курс: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2020. 328 с.
8. Городяненко В. Г. Соціологія: підручник для студентів ЗВО. 5-те вид. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 512 с.
9. Giddens A., Sutton P. Sociology. 9th ed. Cambridge: Polity Press, 2021. 1104 p.

Додаткова:

1. Дворецька Г. В. Соціологія: Навч. посібник. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 448 с.
2. Павліченко П. П., Литвиненко Д. А. Соціологія. Навчальний- посібник. – К.: Лібра, 2002. – 420 с.
3. Попова І. М. Соціологія. Пропедевтичний курс: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге вид. – Київ: Тандем, 1998. – 152 с.
4. Соціологія: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / А. Ю. Брегеда, А. П. Бовтрук, Г. В. Дворецька та ін. – К.: КНЕУ, 1999. – 186 с.
5. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів
6. / За ред. В. Г. Городяненка. – К.: Видавничий центр “Академія”, 1999. – 559 с.
7. Жоль К.К. Соціологія: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2005. –
8. 440 с.
9. Горський В.С., Кислюк К.В. Історія української філософії.
10. Підручник. — К.: Либідь, 2004. – 488 с.
11. Лубський В.І., Теремко В.І., Лубська М.В. Релігієзнавство: Підручник. — К.: "Академвидав", 2008. – 464 с.(Альма – матер).
12. Петрушенко В.Л. Філософія: Підручник. 5-те видання, виправл. і доповн. — Львів: "Магнолія 2006", 2009. – 506 с.
13. Петрушенко В.Л. Основи філософських знань: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти І–ІІ рівнів акредитації. — Львів: Новий Світ — 2000, 2003. – 296 с.
14. Подольська Є.А., Подольська Т.В. Філософія : 100 питань — 100 відповідей. Навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів. — Київ: Фірма "ІНКІОС", 2008. – 352 с.
15. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії : філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. Навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, Інкос, 2006. – 624 с.
16. Практикум з філософії : Методичний посібник для викладачів та студентів ВНЗ. Під редакцією В.Л.Петрушенка. Львів : "Новий Світ – 2000", "Магнолія плюс", 2003. – 256 с.
17. Релігієзнавство : підручник для вузів. / За ред. С.А.Бублика. — К., 2001. – 460 с.
18. Філософія : Підручник / Бичко І.В., Бойченко І.В., Табачковський В.Г. та ін. — К.: Либідь, 2001. – 408 с.

19. Філософія : Світ людини. Курс лекцій : Навч. посібник / В.Г.Табачковський, М.О.Булатов, Н.В.Хамітов та ін. — К.: Либідь, 2004. — 432 с.
20. Філософія : Навч. посіб. — 6-те вид. перероб. і доп. / Л.В.Губерський, І.Ф.Надольний, В.П.Андрущенко та ін. ; За ред. І.Ф.Надольного. — К.: Вікар, 2006. — 534 с.
21. Філософія : Підручник для вищої школи. За заг. ред. Кременя В.Г., Горлача М.І.. Х.: Прапор, 2004. — 736.
22. Черній А. Релігієзнавство : Підручник. — К.: 2003. — 352 с.
23. Черній А.М., Тимошенко З.І. Філософія : Твої кроки до Мудрості
24. : Авториз. конспект-практикум. — К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2001. — 200 с.
25. Roszak Th. Person-planet: The creative disintegration of industrial society / Th. Roszak. — Garden City (N.Y.) : Anchor press : Doubleday, 1979. — 349 p.
26. Roszak Th. The cult of information: A neo-Luddite treatise on high tech, artificial intelligence, a the true art of thinking / Th. Roszak. — Berkeley etc. : Univ. of California press, 1994. — 267 p.
27. Roszak Th. The cult of information: The folklore of computers a. the true art of thinking / Th. Roszak. - NY. : Pantheon books, 1986. — 238 p.
28. Yinger J. M. Presidential address: countercultures and social change /
29. J. M. Yinger // American sociological review. — 1977. — Vol. 42. — № 6. — P. 833–853.

Web-ресурси:

1. Stanford Encyclopedia of Philosophy. — URL: <https://plato.stanford.edu/>
2. UNESCO. *World Report: Investing in Cultural Diversity and Intercultural Dialogue*. — URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000184755>
3. Pew Research Center. *Global Attitudes & Trends*. — URL: <https://www.pewresearch.org/global/>